

Underbilag 2 til bilag 2.

Ad skrivelse af 29. november 1956 fra folketingets udvalg angående skolelovsforslagene m. m.

Spørgsmål 4.

Der er i udvalget rejst spørgsmål om ved en bestemmelse i loven at åbne mulighed for, at en forældrekræds får indflydelse på afgørelsen af spørgsmålet om bevarelse af en distriktsskole i tilfælde, hvor der i øvrigt arbejdes med planer om oprettelse af en centralskole for flere distrikter eller kommuner.

Udvalget udbeder sig ministerens udtalelse herom.

Svar.

Det af det ærede udvalg rejste spørgsmål synes i den givne sammenhæng særligt af betydning, for så vidt angår landkommunerne.

I den gældende skolelovgivning findes der ingen bestemmelser, der hjemler beboerne i en del af en kommunes område nogen indflydelse på kommunalbestyrelsens (sognerådets) afgørelser med hensyn til skoleordningen. Herved er skolelovgivningen ganske i overensstemmelse med principperne i lovgivningen om landkommunernes styrelse. Kommunalbestyrelsen (sognerådet) vælges af de valgberettigede beboere inden for hele den enkelte kommune og repræsenterer flertals- og mindretalsønsker blandt beboerne i det omfang, hvori sådanne opfattelser har kunnet gøre sig gældende ved valget af sognerådet. Planer om omordning af skoleforholdene i en kommune vil normalt være af en sådan interesse for vælgerne i kommunen, at sagen indgår blandt de spørgsmål, vælgerne tager i betragtning ved valgene. At tillægge beboerne i et skole-distrikt inden for en kommune en indflydelse herudover med hensyn til det særlige spørgsmål om opretholdelse eller nedlæg-

gelse af en distriktsskole må jeg for mit vedkommende efter en afvejning af de i betragtning kommende hensyn anse for betænkeligt.

Det af medlemmer af partiet venstre i folketingssamlingen 1955-56 fremsatte forslag til lov om folkeskolen indeholder i § 2, stk. 4, en bestemmelse herom, der lyder således: „En skole kan ikke nedlægges, såfremt 80 pct. af alle, der i vedkommende skoledistrikt har valget til kommunalbestyrelsen, skriftligt begærer skolen opretholdt, og der gennemsnitligt i en periode på 5 år har været mindst 20 i undervisningen deltagende børn“. I bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse anføres det, at det er „en ny bestemmelse, der tilsigter at understrege forældrenes indflydelse på skolevæsenets ordning. Det kan ofte for et skoledistrikts beboere være af stor betydning at bevare deres skole, mens beboerne i de øvrige skoledistrikter i kommunen måske ikke tillægger sagen samme betydning, og man har ment, at når den altovervejende del af beboerne i et skoledistrikt ønskede skolen bevaret, burde den ikke kunne nedlægges mod deres ønske. I formuleringen har man derfor sat tallet så højt som 80 pct. af dem, der har ret til at deltage i kommunevalg.“

Ved en bestemmelse af det her foreslåede indhold vil der under de nærmere angivne forudsætninger blive tillagt et vist meget kvalificeret flertal af de valgberettigede beboere inden for et skoledistrikt en ret til ved veto at forhindre gennemførelsen af en af kommunalbestyrelsens (sognerådets) flertal ønsket nedlæggelse af skolen i det pågældende distrikt. Selv om jeg nok forstår de hensyn, der kan tale for en sådan ordning, må jeg imidlertid anse det for mere afgørende, at der ikke gøres indgreb i sognerådets ret til under ansvar over for vælgerne at træffe afgørelsen af de til sogne-